

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 23. septembar 2019. godine
Br. ref.:RK 1427/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI205/18

Podnosilac

Elmi Dragusha

**Ocena ustavnosti rešenja, Pml.br. 197/18 od 1. oktobra 2018. godine i
Pml.br. 261/2018 od 16. oktobra 2018. godine, Vrhovnog suda Kosova**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Elmi Dragusha (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u selu Prugovce, opština Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja, Pml.br.197/18 od 1. oktobra 2018. godine i Pml.br.261/2018 od 16. oktobra 2018. godine, Vrhovnog suda (u daljem tekstu: osporena rešenja).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim su navodno podnosiocu zahteva povredena njegova prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) kao i na pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 28. decembra 2018. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 8. januara 2019. godine, predsednica Suda je imenovala Safet Hoxhu, za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci (član) i Nexhmi Rexhepi (član).
7. Dana 17. januara 2019. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i zatražio je od istog da potpiše obrazac zahteva. Jedna kopija zahteva je prosleđena Vrhovnom sudu.
8. Dana 23. januara 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu potpisani obrazac zahteva.
9. Dana 5. septembra 2019. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 27. februara 2017. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom P.br.294/2015 proglasio krivim podnosioca zahteva zbog izvršenja krivičnog dela iz člana 320. stav 2. Krivičnog zakonika Republike Kosovo (KZRK) i osudio ga uslovnom kaznom u trajanju od 1 (jedne) godine ako isti u roku dok je pod osudom ne izvrši neko drugo krivično delo kao i novčanom kaznom u iznosu od 200 (dvesta) evra, koju treba da plati u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

11. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu protiv presude P.br.294/2017 Osnovnog suda u Prištini od 27. februara 2017. godine, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
12. Dana 9. januara 2018. godine, Apelacioni sud je presudom PA1.br.483/2017, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je presudu P.br.294/2017 Osnovnog suda u Prištini od 27 februara 2017. godine.
13. Dana 23. februara 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Osnovnom sudu u Prištini za ponovno razmatranje krivičnog postupka protiv presude P.br.294/2017 Osnovnog suda u Prištini od 27. februara 2017. godine i presude PA1.br.483/2017 Apelacionog suda od 9. januara 2018. godine.
14. Dana 13. aprila 2018. godine, Osnovni sud u Prištini je rešenjem KP.br.365/2018, odbio, kao neosnovan, zahtev za ponovno razmatranje krivičnog postupka sa obrazloženjem da zahtev ne ispunjava zakonske uslove za ponovno razmatranje jer nema novih činjenica i dokaza po kojima bi bilo dozvoljeno ponovno razmatranje.
15. Protiv rešenja KP.br.365/2018 Osnovnog suda u Prištini od 13. aprila 2018. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
16. Dana 12. juna 2018. godine, Apelacioni sud je rešenjem PN.br.5217/18 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je rešenje KP.br.365/2018 Osnovnog suda u Prištini od 13. aprila 2018. godine.
17. Dana 1. avgusta 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv presude P.br.294/2017 Osnovnog suda u Prištini od 27. februara 2017. godine i presude PA1.br.483/2017 Apelacionog suda od 9. januara 2018. godine.
18. Zahtev za zaštitu zakonitosti, podnosilac zahteva je podneo i protiv rešenja KP.br.365/2018 Osnovnog suda u Prištini od 13. aprila 2018. godine i rešenja PN.br.5217/18 Apelacionog suda od 12. juna 2018. godine, kojima je odbijen njegov zahtev za ponovno razmatranje krivičnog postupka.
19. Dana 1. oktobra 2018. godine, Vrhovni sud je rešenjem Pml.br.197/18, odbacio, kao neblagovremen, zahtev za zaštitu zakonitosti podnetog protiv presude P.br.294/15 Osnovnog suda u Prištini od 27. februara.2018. godine, kojom je proglašen krivim i osuđen na uslovnu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i novčanom kaznom u iznosu od 200 evra, i presude Apelacionog suda PA1.br.483/2017 od 9. januara 2018. godine, kojom je ostavljena na snazi prvostepena presuda.
20. Dana 16. oktobra 2018. godine, Vrhovni sud je rešenjem Pml.nr.261/2018 takođe odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti podnetog protiv rešenja nižih instanci, kojima je odbijen njegov zahtev za ponovno razmatranje krivičnog postupka.

21. Štaviše, Vrhovni sud je, odbijanje zahteva podnosioca za zaštitu zakonitosti, obrazložio: *“U ovoj pravnoj stvari, izreka osporenog rešenja je jasna, konkretna, ista ne sadrži protivrečnosti sa samom sobom a ni sa njenim obrazloženjem. U obrazloženju rešenja prvog stepena je dato dovoljno razloga za odbijanje zahteva a koje je razloge prihvatio i Apelacioni sud, tako da ponuđeni dokazi od strane osuđenog su i ranije bili predmet razmatranja tokom ranijeg postupka koji su ocenjeni, stoga, po oceni ovog Suda, u podnetom zahtevu od strane osuđenog za ponovno pokretanje krivičnog postupka, nije predstavljena neka nova činjenica ili neki novi dokaz a koji nije bio poznat za sudove u trenutku donošenja gore navedenih presuda, koji bi sam ili zajedno sa ostalim prethodnim dokazima mogao da obrazlaže nevinost osuđenog, tako da predloženi dokazi ne mogu da se podnose kao razlog za ponovno pokretanje krivičnog postupka u smislu člana 423 stav 1 i stav 2 ZKPK.“*

Navodi podnosioca

22. Podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi povredili njegova prava zagarantovana članom 31. Ustava, kao rezultat kršenja materijalnog prava, pokretanja optužnice i kazne protiv njega bez dovoljnih dokaza i činjenica i prejudiciranja slučaja od strane sudije prvostepenog suda.
23. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da se sva rešenja redovnih sudova ponište i da se on proglasi nevinim ili da se ponovi suđenje slučaja.

Prihvatljivost zahteva

24. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje navedene Zakonom i predviđene Poslovníkom o radu.
25. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

[...].”

26. Sud se, takođe, poziva na članove 47. [individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

[...]

*“2 Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena
sua ostala zakonom određena pravna sredstva.”*

Član 48.
[Tačnost podneska]

*“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode
sumu povređena ikoji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi
da ospori.”*

Član 49.
[Rokovi]

*„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je
podnosilac primio sudsku odluku... .”*

27. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana; iscrpio je pravna sredstva na raspolaganju; precizirao je akt javnog organa kojeg osporava pred Sudom i ustavna prava za koja tvrdi da su mu povređena i podneo je zahtev u roku.

28. Međutim, Sud takođe uzima u obzir i uslove prihvatljivosti određenih Poslovnikom o radu i u ovom konkretnom slučaju se poziva na pravilo 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], pod-pravilo (2) i (3) (b) Poslovnika, koji propisuju:

*“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno
neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.*

(3) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim pod sledećim uslovima:

[...]

(b) kada zahtev nije ratione materiae u skladu sa Ustavom;

[...]

29. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su redovni sudovi povredili njegovo pravo zagantovano članom 31. Ustava, do kojeg je, prema njemu, došlo kao rezultat kršenja materijalnog prava, pokretanja optužnice i kazne protiv njega bez dovoljnih dokaza i činjenica i prejudiciranja slučaja od strane sudije Osnovnog suda.

30. Prevažodno, Sud primećuje da se radi o dve vrste sudskih postupaka, onog redovnog (suđenje o krivici), kojim je podnosilac zahteva proglašen krivim za izvršenje krivičnog dela u suprotnosti sa članom 320.1 KZRK-a i zahteva za ponovno razmatranje krivičnog postupka podnetog protiv presuda kojima je on proglašen krivim i bio osuđen.

Ocena Suda što se tiče redovnog postupka

31. U vezi ovog postupka, Sud primećuje da je poslednja odluka, prema poslednjem pravnom sredstvu kojeg je podneo podnosilac zahteva, rešenje Pml.br.197/18 Vrhovnog suda od 1. oktobra 2018. godine, kojim je odbačen, kao neblagovremen, njegov zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnet protiv presude P.br.294/15 Osnovnog suda u Prištini od 27. februara 2017. godine i presude PA1.nr.483/18, Apelacionog suda od 9. januara 2018. godine.
32. U tom pogledu, Sud primećuje da je Vrhovni sud, u vezi sa odbacivanjem zahteva za zaštitu zakonitosti kao neblagovremenog, dao sledeće obrazloženje: *“Iz spisa predmeta i povratnice o prijemu presude Apelacionog suda Kosova PAL.br.483/17 od 09.01.2018. god. proizilazi da je povratnica potpisana od strane okrivljenog dana 24.01.2018. god. dok je zahtev za zaštitu zakonitosti osuđeni podneo dana 01.08.2018. god., a koji datum stoji u pečatu prijema zahteva u prvostepenom sudu. Stoga, zahtev za zaštitu zakonitosti je podnet nakon isteka roka od 3 (tri) meseca, onako kako se zahteva gore navedenom zakonskom odredbom.”*
33. U tom kontekstu, Sud ponovo naglašava da je u nadležnosti redovnih sudova izvođenje relevantnih činjenica i dokaza postavljenih pred njima, onako kako je delovao Vrhovni sud u konkretnom slučaju, koji je ocenio samo proceduralne aspekte zahteva podnosioca, zaključujući da je podnosilac zahteva propustio rok za osporavanje sadržaja presude prvostepenog i drugostepenog suda, kojima je proglašen krivim i bio osuđen.
34. Sud podseća, da nije njegov zadatak da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost), za koje se tvrdi da su izvršili redovni sudovi, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, Presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
35. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi poštovanje prava zagantovanih Ustavom i drugim zakonskim instrumentima. Stoga, Ustavni sud ne može da deluje kao “sud četvrtog stepena” (vidi, *mutatis mutandis* slučaj Ustavnog suda KI86/11, podnosilac zahteva *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti, od 5. aprila 2012. godine).
36. Sud primećuje da se podnosilac zahteva naprosto ne slaže sa ishodom postupka pred redovnim sudovima. Međutim, nezadovoljstvo podnosioca zahteva zbog ishoda postupka od strane redovnih sudova samo po sebi ne može pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21, vidi i, slučaj KI56/17, podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 42).
37. Iz gore navedenog, Sud smatra da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje očigledno neosnovani jer Sud ni na koji način

ne može da utvrdi da rešenje Vrhovnog suda, kojim je odbačen zahtev podnosioca zbog proceduralnih razloga, na neki način povređuje njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje garantovano članom 31. Ustava.

Ocena Suda što se tiče zahteva za ponovno razmatranje krivičnog postupka

38. S tim u vezi, Sud primećuje da je poslednja odluka prema poslednjem pravnom sredstvu kojeg je podneo podnosilac zahteva, rešenje Pml.br.261/2018 Vrhovnog suda od 16. oktobra 2018. godine, kojim je odbijen njegov zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnet protiv rešenja sudova nižih instanci koji su odlučili u vezi njegovog zahteva za ponovno razmatranje krivičnog postupka.
39. U vezi ovoga, Sud prevashodno ukazuje da je zahtev podnosioca zahteva za ponovno razmatranje krivičnog postupka, odbijen od strane redovnih sudova kao neosnovan jer isti nije ispunjavao proceduralne uslove predviđene zakonom, jer podnosilac zahteva nije pružio nove činjenice i dokaze kojima bi bila dovedena u pitanje zakonitost i ustavnost presuda u odnosu na redovni krivični postupak.
40. U tom smislu, Sud naglašava da saglasnost *ratione materiae* jednog zahteva sa Ustavom proizilazi iz materijalne nadležnosti Suda. Pravo na koje se poziva podnosilac zahteva mora da bude zaštićeno Ustavom kako bi ustavna žalba bila *ratione materiae* u saglasnosti sa Ustavom i sledstveno tome, u nadležnosti Ustavnog suda (vidi, Ustavni sud, slučaj KI07/17, podnosilac zahteva *Pashk Mirashi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 29. maja 2017. godine, stav 66).
41. U nastavku, Sud podseća na praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i njegovu praksu u kojoj se kaže da se član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i član 6. stav 1. [Pravo na pravično suđenje] Konvencije, ne primenjuju kod zahteva za ponovno razmatranje ili ponavljanje postupka (vidi, analogno, slučajevi Ustavnog suda: KI159/15, podnosilac zahteva *Sabri Ferati*, rešenje o neprihvatljivosti, od 13. juna 2016. godine; KI80/15, 81/15 dhe 82/15, podnosilac zahteva *Rrahim Hoxha*, rešenje o neprihvatljivosti, od 27. decembra 2016. godine; vidi, *inter alia*, *Zawadzki protiv Poljske*, aplikacija br. 34158/96, od 6. jula 1999. godine; *Sablon protiv Belgije*, zahtev br. 36445/97, od 10. aprila i *Steck-Risch i ostali protiv Lihtenštajna* (dec), br. 29061/08, 11. maja 2010 ... *Nistler protiv Austrije*, br. 24912/08, ESLJP, odluka od 19. novembra 2013. godine; *Dichev protiv Bugarske*, br. 1355/04, ESLJP, presuda od 27. januara 2011. godine).
42. U vezi ovog konkretnog slučaja, Sud se posebno poziva na slučaj ESLJP-a *Franz Fischer protiv Austrije*, žalba br. 27569/02, odluka od 6. maja 2003. godine, gde je utvrđeno da se član 6. Konvencije ne primenjuje u procedurama za ponovno razmatranje nekog slučaja, odnosno kada jedno lice čija je kazna postala pravosnažnom, podnosi zahtev za ponovno razmatranje njegovog slučaja i tokom ovog postupka nije "optužen za krivično delo".
43. Stoga, Sud ponavlja svoj stav da u svim slučajevima kada se zahtev za ponovno razmatranje odbija kao neosnovan ili se odbacuje zbog proceduralnih razloga od strane svih redovnih sudskih instanci, član 31. Ustava, u svetlu tumačenja člana 6. Evropske konvencije za ljudska prava, nije primenjiv.

44. U ovom kontekstu, Sud smatra da navodi podnosioca zahteva, u vezi sa odbijanjem njegovog zahteva od strane redovnih sudova za ponovno razmatranje krivičnog postupka, nisu *ratione materiae u skladu sa Ustavom*
45. Kao rezime, Sud zaključuje da zahtev podnosioca zahteva u vezi ocene ustavnosti redovnih postupaka mora da se proglaši neprihvatljivim, kao očigledno neosnovanim, u skladu sa pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, kao i zahtev za ocenu ustavnosti zahteva u vezi sa ponovnim razmatranjem krivičnog postupka se, takođe, mora proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39. (3) (b) Poslovnika o radu.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 39. (2) i (3) (b), i 59. (2) Poslovnika o radu, dana 5. septembra 2019. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi